

ութիմ' համարատու կտակակատարքն
Նորումն մեր ձեռքն հասաւ 1872
ին Տիփսիսի մէջ տպագրուած մրտեա-
րակ, որ կը պարունակէ հանգուցեալ
Յովսէփ Էֆէնդիսնցի համառօտ կէն-
սագրութիւնն պատկերով հանդերձ,
նորա կտակաւորն և կտակակատարաց
10-ամեայ մանրամասն հաշուեցոյցն:
Սոյն տետրակն յայտնապէս ցոյց կը
տայ թէ հանգուցելոյն բարեխիղճ կը-
տակակատարքն Պ Պ. Գրիգոր Իզմիր-
եանց և Աւետիք Սվէշնիկեանց ինչ
գովելի աշխատութեամբ ծառայած են
հանգուցեալ կտակարարի կենդանի
նպատակին, և թէ ինչ ինքնայորդոր
համարատուութեամբ հրատարակած
են իրենց հաշուեցոյցն ի գիտութիւն
Աղլին: Փափագելի էր որ սոցա գեղե-
ցիկ արարքն օրինակ լինէր ամեն կը-
տակակատարաց: Մէք շատ կտագրեր
կորգացած ենք, բայց գրեթէ առա-
ջինն է որ կտակակատարաց դործա-
նութեան հաշուեցոյց կը տեսնեմք:
Մէք այնպէս գիտեմք, որ ամէն
ազգային կտակակատարք պատասխա-
նատուութի պարտաւորութիւն ու-
թեմին Աղլին առջեւ, սակայն շատ ան-
գամ ոչ կտակակատարք ինքնին գտա-
լով և ոչ Աղլային վարչութեանց կող-
մէն պահանջուած լինելով սոյն մեծ
պարտաւորութիւնն գոգցես ի շարս
պարտաւորութեանց համարուած չէ,
ուստի և շատ կտակներ, ինչպէս ասա-
ցինք, կամ ապարդիւն մնացած են և
կամ ի կորուստ մատնուած: Կեցցեն
ուրեմն հայրենասէր Իզմիրեան և Սվէշ-
նիկեան, որք իրենց արգիւնաւոր հա-
մարատուութեամբ՝ կտակակատարու-
թեան գեղեցիկ տիպար կը հանգիստ-
նան Աղլին մէջ:

ԺԱՐԱԳՈՒՐԱԿ ԲԱՆԿԱՆԻ

—Բէթղէ հեմի վարագուրաց խնդի-
րն տակաւին նոյն դրութեան մէջ է:
Կոխուած վարագոյցն նսինականին
չափէն շատ մեծ լինելուն և միանգա-
մայն սրտաբանն նշաններ կրելուն հա-
մար՝ բողբոջ տակ է մեր և Յունաց
միաբանութեանց կողմէն: Լատինք կը
յամառին և Տէրութեան կողմէն տա-
կաւին վերջնական հրաման չեկաւ ներ-
կաց վարագուրի բարձման և նոր, չա-
փաւոր և օտարոտի նշաններ չը կրող
վարագուրիմը կախման համար: Յայտնի
է որ մեր պատկերներէն մէկն տակաւ-
ւին կախուած չէ. վասն զի մեր պատ-
կերի տեղն Լատինք պատկեր կախած
են, որ բողբոջին իրաւանց բռնաբա-
րութիւն է: Այս խնդիրն եւս վարա-
գուրի խնդրոյն յարակից է և աւելո-
ւին կը շարունակի: Թէպէտ և տե-
ղոյս Վուսափալն առաջարկեց ուրիշ
տեղէ պատկեր մի կախել, բայց մեր
պատկերի տեղն յափշտակուած լինե-
լուն համար՝ առաջարկութիւնն մեր
ժուեցաւ:

—Ի՞նչ ամսոյս, որ էր ի 6-ն Ապրի-
լի ըստ նոր տումարի, Լատինք Ծաղ-
կաղարդի հանդէս կատարելու ժամա-
նակ ի Բէթղէ հեմ առիթ տուած են
մեծ խոսիութեան: Հանդիսաւոր թա-
փարն չընկուցած են այնպիսի տեղէ,
որոյ իրաւունքն Հայոց և Յունաց մի-
այն կը պատկանի: Յունաց լուսարա-
րն ընդ տաաջնելով կամեցած է ար-
գելու, բաց թափօրականք վերար-
կունելու տակ բիրեր և գրպանաց
մէջ քարեր ունենալով յարձակած են
Յոյն լուսարարի վերայ, աղաղակն
մեծնալով Յունաց վանքէն ուրիշ մի-
աբաններ ևս յօգնութիւն փոզած են,
և ընդգիմադրութեան ստատիկ միջոցին
թափօրականներէն մին, Յոյնին ծե-

Տեղու համար, կամեցած է քշոյն մեր լուսարարի ձեռքէն կորզել, և նա դէմ դնելով՝ որպէս զի մեր պատարագն չխափանեն, ձեռքն վիրաւորուած է, և թէպէտ քշոյն տուած չէ, բայց թափօրաւ կանն մեր սեղանի վրայէն մեծ խաչ մի յափշտակելով՝ նովաւ վիրաւորած է Յոյն լուսարարի գլուխն, որով և կը տոր կտոր եղած է մեր խաչն: Սոյն ամօթարի գանակոծութեան միջոցին Տէրութեան յիսնապետ մի զինուոր ներով հանդերձ վերայ կը հասնի մի քամակու և խաղաղացնելու համար, սակայն նորա բթամասն եւս կը կոտրուի լատինական հարուածոց տակ: Այս բարբարոսական անցքն կ'անցնի մեր պատարագի ժամանակ, և թէ ինչպէս կը կատարուի նոյն պատարագը, կը թողումք որ այլք իմաստասիրեն:

Երբ այսպիսի տեսարաններ կը ներկայանան Սուրբ Տեղեաց մէջ, որք խաղաղութեան սրբավայրներ եղած են ՚ի սկզբան քրիստոնէութեան. երբ այսպիսի անտի-քրիստոնէական խռովութիւնք կը յուզուին այն տեղեաց մէջ, ուր աղօթք և փառաբանութիւնք կը կատարուին, սոսկմամբ կը պաշարուի զգայուն քրիստոնեայն, և ցաւօք սրտի կըստիչուի ասել, որ տակաւին մոլեռանդութիւնն մեծ

գեր կը խաղայ քրիստոնէական փրկարար և երջանկարար կրօնին անուամբ, որոյ հիմն է սէրն, և շինուածն խաղաղութիւն, արդարութիւն, ճշմարտութիւն և սրբութիւն:

— Ի 26 ն ամսոյս լուեցտե թէ՛ երկու Ռուսաղբի ուխտաւոր կիներ սաստիկ արբենալով և միմեանց հետ կը ռուի բռնուելով մէկն փոքրիկ դաշոյնով մորթած է զմիւսն և շիւպատաւարանի կողմէն բռնուելով բանտարկուած է: Ահա հետեւեալք լիսի ուխտաւորութեան:

— Ներկայ տարւոյս մէջ իոիստ բաղմաթիւ են Երուսաղէմի ուխտաւորներն, որոց մէջ գլխաւոր տեղ կը գրաւեն Եւրոպացիք, որք թէեւ երկար չեն մնար այս տեղ, բայց անընդհատ կ'երթեւեկեն մեծամեծ խումբերով:

ՎՐԻՊԱԿՔ

Փետրվար ամսոյ Սիօնի մէջ եղած Կիսրոսի հաշուեկշռոյն արկղի վիճաւին ելից կողմը չորրորդ տողը 57 ֆ/4 ի տեղ՝ 573 ֆ/4 ըլլալու է:

Փետրվար ամսոյ Սիօնի 39 երես 22 տողին մէջ յերեւան բառը յերեւան պիտի լինի:

Ս. Աթուոյս Միաբան Զաքարիա վարդապետն Լաթաքիայէն կը գրէ. «Յայտնի է Հալէպ-ցի Պարոնեան անուանարկ Գեորգ վարդապետի կուսակրօն ուխտադրօժին ապօրինաւոր ամուսնութիւնն, և այնուհետեւ կ'աւթող անլաւեր քահանայադրօժեանք Սաղաւայէ՛ գիւղն քանի տարի է՚ի վեր ապրին: Այս պատճառաւ Կիլիկիոյ Սրբազնաշոյն Մկրտիչ կաթողիկոսն քանի մի անգամ քաղցրութեամբ կոչուելով ինքն զինքն պաշտպանելու համար ազգութացութեամբ դիմած է տեղոյս Յոյն եպիսկոպոսի իրաւասութեան: Սոսոր աղգաց առջեւ Աղգերնուս պատկառելի պատիւն և հաւատն ու կրօնքն արատաւորելով կրկնակրօնութեամբ և վերստին կարգ ընդունելով եպիսկոպոսն, որ Յունաց եկեղեցւոյն մէջ բոլոր յունազգի ժողովրդեան նկատելութեամբ յայտնի համալծակ կը ծանուցանէ թէ՛ Հայազգի Գեորգ վարդապետն ուզելով յունական ուղղափառ Եկեղեցւոյ որդեգրել, վստայոյ մենք զինքն, բոտ սրահանջման անցեալ շարաթ օրն: 24 Փետրվարի Մար Ճրճէս եկեղեցին կրկնակրօնութեամբ դրոշմեցինք: այսօր ալ կուսակրօն արդիւնանարիտ կը ձեռնադրեմք զինքն Սաղաւայէ՛ գիւղն Հայոց աղգէն յունացածներուն վրայ ու և այլն և այլն:

Ար ցաւիմք որ Առաքել լրագրի խօսքն և Յունաց Եկեղեցւոյ գործքն ամենեւին իրարու չեն հաճադատաւորաներ: Այս գէպքն մեր աղգային լրագրաց ուշադրութեամբ կը յանձնեմք. իսկ մեր ուրախ ենք, որ կրկնակրօնութեամբ անպիտաններն մեր Աղգէն կը հեռանան: